

Evaluatie gemeentelijk proces zaak Djamila – openbare versie

Januari 2017

1. Conclusies & aanbevelingen

Conclusies

- Alle geïnterviewden zijn positief over het verloop van het proces in zijn totaliteit. Er zijn enkele leerpunten en aanbevelingen te benoemen
- Er was lange tijd onduidelijkheid over wel of geen sprake van jeugdzorg. Tot op de dag van vandaag is het voor een aantal geïnterviewden onduidelijk hoe het precies zit.
- De mening van de geïnterviewden is verdeeld over de nadruk die gelegd werd op de gemeentelijke betrokkenheid. Teveel druk werd er ervaren om dit zo snel mogelijk uitgezocht te krijgen. En daarnaast wordt betwijfeld of wel actief gecommuniceerd moet worden dat er geen sprake is van jeugdzorg. Bovendien wordt dit als risicovol gezien wanneer er nog geen 100% zekerheid is.
- Het heeft bestuurlijke prioriteit om de vraag te beantwoorden of er sprake is van jeugdzorg en gemeentelijke betrokkenheid.
- Voor zaken als deze is op dit moment geen draaiboek. Daar komt bij dat niet bij alle AOV'ers het bestaan van het Calamiteitenplan Jeugdhulp De Wolden Hoogeveen bekend is.
- Er is niet vastgelegd wie geïnformeerd wordt en in welke volgorde dit gebeurt.
- Het verloop van het eerste gemeentelijke overleg op zondag 15 oktober was niet voor iedereen helder. Er was onduidelijkheid over de rollen en wie de regie had op de interne acties. Het kan helpen door meer structuur aan te brengen door de onderwerpen per discipline langs te lopen.
- Voor de aanpak van de stille tocht is geen gebruik gemaakt van de hiervoor binnen de Rampenstructuur aangewezen medewerker, maar is gebruik gemaakt van het stramien van het evenementenoverleg. Deze keuze is gemaakt door AOV.
- Bijna iedereen stond direct in de actiestand.
- Bij AOV wordt druk ervaren op hun bereikbaarheid en beschikbaarheid buiten kantooruren. Er is geen piket, maar toch wordt hun bereikbaarheid als vanzelfsprekend ervaren.
- De psychosociale hulp is goed bevallen.

Aanbevelingen

- Een draaiboek maken voor ingrijpende gebeurtenissen waarbij het draait om een jeugdig persoon. Hiertoe aansluiten bij de evaluatie van het Calamiteitenplan Jeugdhulp De Wolden Hoogeveen om hier één geheel van maken. Daarbij ook gebruik maken van of verwijzen naar elementen uit de Rampenstructuur.
- Voor het opstellen van het draaiboek gebruik maken van de conclusies van deze evaluatie en antwoorden geven op een aantal vragen dat gesteld is tijdens de interviews. Zie hiervoor de Bijlage.
- In dit draaiboek vastleggen welke systemen e.d. gecheckt moeten worden om definitief te kunnen bepalen of er sprake is van jeugdzorg en of de gemeente betrokken is.
- De rollen van de sleutelfiguren vastleggen in het draaiboek. Tevens een basisstructuur neerleggen van de onderwerpen die aan bod kunnen komen tijdens een eerste overleg.

- In gesprek gaan met AOV gaan over hun bereikbaarheid en beschikbaarheid buiten kantoor tijden en wat hierin van hen verwacht mag worden.
- Het standaard aanbieden van psychosociale hulp bij dergelijke gebeurtenissen aan nauw betrokken medewerkers.
- Standaard een evaluatie uitvoeren na een dergelijke gebeurtenis.

2. Opdracht

Aanleiding

In oktober vond het overlijden van meisje Djamila uit Hoogeveen plaats. Dit heeft vanuit de crisissituatie een aantal werkprocessen binnen de organisatie opgestart.

Doel

Het evalueren van de processen die hebben plaatsgevonden tijdens deze zaak en kijken of er verbeteringen/aanbevelingen voor een volgende keer zijn.

Antwoord geven op de vraag of een draaiboek voor dergelijke gebeurtenissen zinvol is.

Aanpak

In kaart brengen van de feiten en de betrokkenen in overleg met de betrokken AOV'ers. Op basis hiervan een selectie van de betrokkenen interviewen over het proces (zie Bijlage 2). Hoe zag het er uit en wat kan er anders of beter in de toekomst en is een draaiboek opstellen zinvol?

Hierbij te beperken tot de interne processen. Zowel interne (incl. bestuurder(s)) als externe betrokkenen (o.a. politie) hierover bevragen.

3. Chronologisch feitenrelaas

Onderstaand feitenrelaas is tot stand gekomen op basis van gesprekken in eerste instantie met de betrokken AOV'ers en is verder aangevuld en aangescherpt in de interviews met twaalf andere betrokkenen.

Zaterdag 14 oktober

Om 21 uur neemt de politie contact op met de burgemeester i.v.m. een belangrijke gebeurtenis met nog veel onduidelijkheden. De burgemeester is op dat moment in een pauze van een concert. Omdat er op dat moment ook nog niets door hem gedaan kan worden verwijst hij door naar een AOV'er. Deze wordt bereikt. De strekking van de melding is een dood meisje uit Hoogeveen dat door een verdachte uit Hoogeveen op het politiebureau van Assen is gebracht. Wat er precies is gebeurd is nog niet duidelijk. De ouders komen ook uit Hoogeveen. Geprobeerd wordt de zaak eerst uit de pers te houden, maar het is wel duidelijk dat het een misdrijf betreft.

De namen van zowel slachtoffer als verdachte worden gegeven zodat intern bij CJG, Jeugdzorg en WMO gekeken kan worden of de betrokken personen hier bekend zijn.

Gedurende de rest van de avond wordt er gebruik gemaakt van de groepsapp waarin burgemeester, de AOV'ers en hun leidinggevende zitten. AOV'er I zet hier de informatie in die bekend is.

De burgemeester verzoekt AOV'er I het CJG te vragen na te gaan of er iets bekend is over dit gezin. De verdachte is bekend bij de politie i.v.m. enkele incidenten, maar heeft geen strafbare zedendelicten gepleegd.

AOV'er I krijgt geen contact met de procescoördinator. Ze bereikt wel de leidinggevende Jeugd en Bijzondere Zorg om 23.00 uur.

De leidinggevende Jeugd en Bijzondere Zorg laat mensen uit haar team in de systemen zoeken. De leidinggevende Jeugd en Bijzondere Zorg deelt via de app met AOV'er I 'dat

we alleen een notitie kunnen vinden van een eenmalig contact in 2015 en wel over dyslexie via de huisarts bij Ambiq'. De leidinggevende Jeugd en Bijzondere Zorg stelt ook de manager D&A op de hoogte.

AOV'er I neemt ook contact op met Communicatie om het nieuws te monitoren. AOV'er I meldt bovenstaande via de groepsapp aan de burgemeester.

De politie heeft inmiddels gemerkt dat er ruchtbaarheid is over de zaak en besluit een persbericht uit te doen. RTV-Drenthe brengt om 00.00 uur het nieuws. De rest van de nacht verloopt rustig.

Zondag 15 oktober

Manager D&A licht zondagochtend om 07.45 uur de wethouder Jeugdzorg in en om 08.00 uur de gemeentesecretaris. De gemeentesecretaris belt vervolgens rond 09.00 uur met AOV'er I om te horen welke acties die zondag worden opgepakt. AOV'er I nodigt hem uit voor het overleg om 12.00 uur die ochtend.

Vanuit het app-contact wordt afgesproken dat om 12.00 uur overleg plaatsvindt.

Om 12.00 uur vindt overleg plaats tussen burgemeester, gemeentesecretaris, politie, OM, AOV'er I, AOV'er II, Communicatie en WMO-medewerker. Bode is geregeld voor facilitair.

In dat overleg schetst de politie het laatste nieuws en worden 14 actiepunten geformuleerd. Er is dan duidelijk dat er het slachtoffer bij Ambiq bekend is, maar niet bij jeugdzorg. Moeder en verdachte maken gebruik van de WMO. Dan blijkt ook dat de betrokken zorgboerderij Gaia in onderzoek is bij de gemeente.

De burgemeester heeft telefonisch contact met de wethouders verantwoordelijke voor jeugdzorg en de WMO. In dit contact wordt bevestigd dat de burgemeester in deze zaak als boegbeeld van de gemeente optreedt.

Begin van de middag stuurt de burgemeester een email aan het college en de gemeenteraad waarin zij over de gebeurtenis worden geïnformeerd.

Deze dag heeft de burgemeester meerdere contacten met de media waarin hij optreedt als burgervader en waarbij de centrale boodschap is dat het slachtoffer niet bekend is bij jeugdzorg.

Maandag 16 oktober

Om 11 uur vindt het eerst PSHI-overleg plaats met scholen, SWW, Smederijen, slachtofferhulp en gemeente. De aftrap wordt door de burgemeester gedaan.

De leidinggevende Jeugd en Bijzondere Zorg informeert die ochtend haar afdeling Jeugd en Bijzondere Zorg over de gebeurtenis. De gemeentesecretaris spreekt met de betreffende leidinggevende de afdeling Zorg toe over de gebeurtenis.

Om 15.30 uur wordt terugkoppeling door AOV gedaan aan de burgemeester.

Om 16.00 uur vindt de terugkoppeling plaats aan de gemeentesecretaris.

Inmiddels is duidelijk dat in 2015 en 2016 sprake was van jeugdzorg door Ambiq. Echter niet in 2017. Daarmee is er formeel geen jeugdzorg en dit wordt bevestigd door de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd in oprichting.

Het wijkteam Krakeel stelde voor om maandagavond een inloopspreekuur te houden. Advies van het PSHI is om dit niet te doen om te voorkomen dat het groter wordt dan noodzakelijk is. Dit advies wordt opgevolgd.

Dinsdag 17 oktober

Dinsdagmiddag melden zich twee inwoners die een stille tocht willen organiseren. Zij zijn bevriend met de vader, maar hij is niet op de hoogte. De gemeente (AOV'er I) houdt het daarom af. Later komt het bericht dat de vader er achter staat.

De initiatiefnemers worden op woensdagochtend geïnformeerd hoe zoiets in zijn werk gaat. AOV'er I vraagt de evenementencoördinator om hier volgens de evenementenstructuur ondersteuning aan te geven.

Later vindt er een aanvullend gesprek plaats met de leidinggevende AOV en Communicatie om de route uit te schrijven en wat daar in tegen gekomen wordt. De rolverdeling wordt duidelijk afgesproken. De dames organiseren de stille tocht, de gemeente faciliteert. Zo moeten zij zelf een microfoon regelen en de school informeren.

Burgemeester, wethouder Jeugdzorg, manager D&A en beleidsmedewerker jeugd spreken af een tijdlijn van het jeugdzorgverleden te maken om niet overvallen te worden door vragen van buiten.

Woensdag 18 oktober

Op woensdagochtend is alsnog een inloopspreekuur in Krakeel gehouden. Hier komen enkele mensen langs.

Donderdag 19 oktober

Geen bijzonderheden.

Vrijdag 20 oktober

Op vrijdag vindt het tweede en laatste PSHI-overleg plaats waarbij ook de begrafenisondernemer aanwezig is.

Tevens vindt nog een afsluitend overleg plaats in dezelfde samenstelling als op zondag met de manager D&A erbij.

De burgemeester bezoekt de familie en de scholen.

Op vrijdagavond vindt de stille tocht plaats die begint bij basisschool Het Palet en eindigt bij DELU waar de burgemeester kort spreekt. Ongeveer 1000 mensen lopen mee met de stille tocht. Handhaving is aanwezig.

Zaterdag 21 oktober

Zaterdagochtend vindt de condoleance plaats. Handhaving is aanwezig

Zondag 22 oktober

Geen bijzonderheden.

Maandag 23 oktober

Op maandag wordt in overleg tussen AOV en de manager D&A psychosociale hulp geregeld.

Dinsdag 24 oktober

Dinsdag vindt de besloten begrafenis plaats. Daarover worden AOV'er III door AOV'er II en de burgemeester van De Wolden door de politie geïnformeerd, omdat de uitvaart in Zuidwolde plaatsvindt.

Later

Alle medewerkers worden per brief bedankt voor hun inzet.

De gebiedsregisseur wordt aanspreekpunt voor de familie.

Bijlage: Vragen t.b.v. opstellen draaiboek

In de interviews kwamen een aantal vragen naar voren waarvan het handig is om die te beantwoorden bij het opstellen van het draaiboek. Deze vragen luiden als volgt:

- Wie is de operationeel leider?
- Wie bepaalt wie deelneemt aan het eerste overleg?
- In welke gevallen gebruik maken van een driehoeksoverleg-plus?
- Hoe de afweging te maken om PSHI-overleg op te starten?
- Wie schuift aan bij het PSHI-overleg? Afweging tussen breed delen versus minder mensen meer openheid.